

Előfizetési árak: helyben, vagy postán külföldre: Égész évre... 10 frt - kr. Félévre... 5 - " Negyedévre... 2 - " 50 - " Egy hónapra... 1 - " Egyes szám 4 kr.

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJEJEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy hasabos petit sorozat 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többzárú hirdetések első sorozatjuttatásáért 100 forintot, utána minden sorozatért 80 kr.

Hirdetési díj vagy reklámot magában foglaló újsónapló ára 50 kr.

Nyitási költségek minden petit sorozat 50 krajczár.

Hirdetések fölvetésnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főtér 1828. sz. alatt.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Kossuth-világ Debreczenben.

Debreczen, nov. 19.

(K. B.) Hős költeményt szeretnénk írni. Van hozzá tárgyunk, van hozzá lelkességünk is. Vagy szeretnők a festőművész ecsetét megragadni, hogy lerajzolhassuk azon jeleneteket, melyek Debreczenben a legutóbbi három nap alatt lefolytak. Szép festmény lenne belőle. De hát nem élünk Homér korában, midőn minden nevezetesebb eseményt a költészet szárnyain adtak hírül; festők sem vagyunk, hogy a nagy közönség elébe a szingardzság pompájával varázsoljuk azon képet, mely lelkünkben visszatükröződik, — a napi események egyszerű krónikásai vagyunk, kik eleget teszünk kötelességünknek azzal, ha száraz prózában leírjuk azt, amit láttunk s amit velünk együtt sok ezren láttak.

De hát lehet-e most szárazon írni? Lehet-e most a rideg szemlélő nyugodt álláspontját elfoglalni? Nem, nem lehet. Hiszen dicsőséges multnak nagy jelenetei ismétlődnek előttünk, visszaképezzük magunkat azon korba, melyről apánk anynyi lelkesítőt tudnak beszélni, azon korba, midőn a nagy Kossuth lángszava buzdította hősi küzdelemre, áldozat-készségre és kitartásra a debreczeni népet.

Sokszor vádolják városunk lakosságát közönyösséggel, — azok, akik nem ismerik, vagy félreismerik, azt tartják róla, hogy e munkás, iparkodó nép csak az anyagi érdekeknek él, de magasba emelkedni, nagy eszmékért lelkesedni nem tud. Nos, e vádakat hangosan megczáfolta rövid pár nap alatt Debreczen, e nép ismét bebizonyította, hogy még mindig Kossuth népe él e földön, melyet munkás szorgalom véréjéke és szabadsághősök vére termékenyített meg.

Visszatértek a régi Kossuth-világ tüneményes napjai! Kossuth Ferencnek, a hazatért hujdosónak pusztja megjelenése elég volt arra, hogy Debreczen népet a legnagyobb lelkesedésbe hozza s fölkelte szívében a reményt a szebb, dicsőbb, boldogabb jövődjéért. Ismét ráismerhetett mindenki arra a városra, melyet Kossuth Lajos a magyar szabadság őrvárosának nevezett, ráismerhetett arra a népre, melyet az 1849-iki törvényhozás arra méltatott, hogy ennek köréből intézze a haza sorsát.

Férfi és nő, agg, ifju és gyermek, gazdag és szegény: egy érzelemben olvadtak össze, a magyar haza őszinte szeretetében. Nem kellett itt buzdítani, nem kellett a hivatalos gépezetet se mozgásba hozni, mely nélkül sok helyen semmi kezdeményezés nem indulhat meg, mert itt mindenkit fölvilanyozott azon hírvilág: Kossuth!

Kossuth, akit egy félszázadig várt vissza a magyar nemzet. Kossuth, aki megmondta, hogy az enyészett testén diadalmat ülhet, de eszméi a koporsóból is kitörnek s feltámadnak, az jött vissza. Vissza jött dicsőséggel, diadalal, régi fényében, régi nagyságában, ajakán a szeretet és szabadság ígéivel, kezében a béke olaj-ágával.

Zengő éljenzés hirdette Kossuth jövetelét. Az ifjak szemében merész láng lobogott, az öregek szeméből örömkönn hullott. Ezrével hullított a nép az utcákon, fölmagasztosult érzéssel hangoztatván a kedves vendégnek: Isten hozott! Paloták és alacsony házikók lakói siettek az érkező elébe, tudván, hogy a ki jó, az nem más, mint Kossuth megfult alakban, az ő hazaszereteté-

vel szívében az ő eszméivel lelkében. Régi népet jött viszont-látni, régi népe fogadta őt régi szeretettel és hűséggel. — Kossuth Ferencnek hívják ma. A név változott ugyan, de a szellem ugyanaz maradt. Érti, tudja ezt mindenki s Magyarország népe tőle várja, hogy az ígért földére elvezesse.

Uj hajnal támadt Magyarország egén, új remény fakadt a szíveken. A csüggedés önbizalomnak adott helyet, eltűnt a kishitűség s ma már, midőn Kossuth ismét köztünk van s kész elől vinni a lobogót, nem kételkedik többé senki a haza jövőjében, a függetlenségi eszme teljes diadalában.

Debreczen pedig, mely le nem írható örömmel látta megújulni a Kossuth-világot, mely a visszatért Kossuthot a magyar sziv teljes melegevel fogadta, marad jövőre is, ami a multban volt: a magyar szabadság őrvárosa, a magyar haza büszkesége, a magyar hazaszeretet vezérlő csillaga!

Kossuth Ferenc beszéde a főiskola udvarán.

Kossuth Ferenc a debreczeni főiskola udvarán, Thaly Kálmán beszámolója után, a következő beszédet mondotta:

Uram! Az önké nagyérdemű képviselője (éljenzés) azt mondta, hogy ő utána egy ekecsébe szóló ember fog önöknek beszélni. Ez egyetlen dolog volt helytelen, a mit ő mondott. Én 44 évig voltam távol hazától, nem saját jószántomból, hanem száműzve, mint gyermek, miután 8 hónapig várfogságot szenvedtem; ezen 44 év alatt kötelességet, még pedig szent kötelességet teljesítettem azon atya iránt, a ki nemzetünknek is atya volt. Én ezen 44 év lefolyása alatt külföldön élve, sokszor, életlen viszontlátásai következtében messzire elsodorra az atyai háztól, magyar szót nem hallva, mégis megtartottam magyar szózatomat, mint a hogy megtartottam magyarosan érző szívemet. (Eljenzés.) De ékesen szólni, uraim, nem tudok, minthogy 44 évi távollét a magyar ékesszólástól sokat, de sokat vehetne el, még akkor is, ha nem is mint gyermek távoztam volna hazából, hanem mint férfi. — Uram, az én kedves barátom, Thaly, megemlítte ezen év eseményei közt azon határtalan szomorú eseményt, a mely az egész országot gyászba borította; de engemet még mélyebb gyászba borított, mint az országot. — Akkor uraim Debreczen városának képviselője osztott az én fájdalomban. (Ugy van!) Eljöttem azt megköszönni Debreczen város polgárainak, és azt látom, hogy engem csakugyan oly testvéries érzéssel fogadnak, mint a melyre számítottam, hogy fogadni fognak akkor, a midőn atyámat, mint az ő édes atyjukat is siratták. (Ugy van! Ugy van!) Összehasonlítá Thaly a honalapító Árpádnak és édes atyámnak alakját; azt mondta, hogy úgy mint Árpád egykor bevilágította Európát az ő nagyságának fényével, úgy édes atyám is bevilágította, az igaz, hogy most már nem csak Európát, hanem más világrészeket is a magyar név dicsőségével, mivel az ő nevetől a magyar haza eszméje, a magyar nép dicsősége soha sem vált el a külföldön. Nagy különbség van azért mégis, uraim, a magyar nép ezen két dicsősége között és azon világosság közt, melyet ezen két név vetett a világra. Árpád mint honfoglaló, győztes vezér telepedett ezen országba. Árpádnak hadai, mint pusztító hadak törtek Európa nagy részére; mindenütt félték a magyartól. Ismeretes az a mondás, hogy »a magyarok nyilatott brúzz meg minket uristenünk«, deakul is elmondhatom, de jobb így, a mely imádság tárgya volt akkoriban az európai népeknek. Atyám a legyőzetés után ment a külföldre és mégis a legyőzetésben a magyar név oly nagyvívá lett, mint a milyen soha nem volt a diadalok között.

Továbbá, tisztelt uraim! a magyar névtől akkor, midőn a magyar név ismerve lett az egész világon annyira, hogy a most küzdő japánok iskoláiban tanítják tisztelni a magyar nevet, és a magyar névtől Kossuth Lajost, akkor uraim, nem félni, hanem tisztelni tanulták az emberek a magyar nevet, mint oly nemzetnek nevet, a mely óriási többséggel szemben megmerte és megtudta védeni

a saját létét és alkotmányát. (Ugy van! Eljén! Eljén!)

Tisztelt Uraim! Ezt a nagy különbséget akartam jelezni az én kedves barátom beszéde után, a ki ennekem a történelem tudományában igen tisztelt mestere; de felszólalásomnak nem ez a célja: felszólalásom célja az, hogy megköszönjem Önöknek azon rendkívül szives fogadtatást, a melyben engem részesítettek. (Eljén! Eljén!)

Önök jól tudják, Uraim, hogy én miért jöttem haza, azt is jól tudják, hogy miért maradtam 44 évig távol, távol maradtam 44 évig azért, mivel édes atyám egy nagy eszmének volt képviselője, Magyarország függetlensége eszméjének. (Eljén!) Mellette maradtam addig, míg ez eszme képviselőjét a gondviselés el nem szolgáltotta közülünk.

Haza hoztam az ő hűlt tetemeit azért, hogy porait bevegylem a magyar föld poraiba, hogy ezen vegyületekből ki lehessen virágozni azon Magyarországnak, a mely az ő eszméjének alapja volt. (Eljén!)

Jól tudtam, Uraim, hogy az ő sirja oly hely lesz, a melyhez magyar ember a nélkül nem fog elzárándokolhatni, s nem fog gondolhatni a nélkül, hogy honszerelmet és honszeretben nagyobbulást ne merítene gondolataiból. (Ugy van! Ugy van!) Megvoltam arról győződve, hogy ha az ő hantjai távol földön nyugodtak volna, bár, Uraim, O-laszország városai versengettek azért, hogy melyiknek földjében nyugodjék, meg voltam győződve, hogy akkor megfosztottuk volna Magyarországot egy oly helytől, a mely csak hazaszeretetre taníthatja a nemzedékeket és nemzedékről a következő nemzedékeket. És mindön haza kísértém atyámat, a nagy halotti utban meggyőződtem oly valamiről, amelyet ő nem tudott teljes bizonyossággal, én még kevésbé tudtam mint ő. Meggyőződtem arról, hogy egész Magyarország szeretete őt, mint a hogy egész Magyarország siratta az ő elhunytát. Meggondoltam, hogy mi jelentősége lehet ezen szeretet nyilvánulásnak azok közt, a kik őt siratták, noha ma már kevesen vannak, kik valaha őt szemlél s szembe látták. Mit sirattak tehát benne, kit sirattak hát benne, kit sirattak a magyar nép? A magyar nép siratta az ő megváltóját! (Igaz! Ugy van!)

A magyar nép siratta az ő édes apját, oly édes apát, kirel már muló, vagy elmúlt nemzedék beszélt tüzhelyein a gyermekeknek, akik már felnőttek azóta, de siratták ma-ök is, siratták oly emberek, kik az ő elvei ellen küzdöttek az ő életében. Mit tesz az Uraim? Azt teszi, hogy minden magyar ember szívében titokban, vagy nyíltan ott él azon eszme, a mely édes atyám életének célja volt. (Ugy van! Eljenzés.) Midőn erről én meggyőződtem, akkor úgy láttam, hogy midőn haza hoztam édes atyámnak hűlt tetemeit, én reméltem nagy kötelesség teljesítése háru. (Eljén!) Láttam, hogy én nekem szerény tehetséggemmel oda kell állnom ezen sir mellé, hogy létesítem, ha lehet, az ő elveit (Eljén!)

Jól tudom Uraim, hogy vannak az ő elvei közt olyanok, a melyek a jelen viszonyokhoz nem alkalmazhatók, de a melyeket azért neki mégis fent kellett tartani, mivel hiszen ő maga mondta, hogy kell, hogy oly emberek is legyenek, a kik elhűségükben törhetlenül állanak, mivel az elhűsített mag, az elhűsített földjében elhűsített meg kikelhet még halottaiból!

De uraim a mai viszonyokhoz tökéletesen egyeztetethető az ő fő elve, azaz Magyarország állami függetlenségének elve. (Eljén!) Hiszen mi alkotmányos országban élünk, a hol a nép akarata és a nép által megválasztott képviselők szavazata törvényeket alkot. Kérdem tehát, mi hátráltatja azt, hogy a magyarnép többsége oly követeket küldjön az országgyűlésre, kik megalkossák azon törvényeket, a melyekből kifejlődjék Magyarország állami függetlensége. (Eljén! Eljén!)

És uraim, minthogy mi azt látjuk, hogy Magyarországnak mostani királya kivétel képez a 350 éves történelemben, és megtarja azon alkotmányt, a melyre megesküdött, kérdem uraim, hogy ki mondaná azt nekünk, hogy ha Magyarországnak képviselői megszavazzák azon törvényeket, melyek biztosítják hazánk függetlenségét, hogy ezeket a törvényeket a magyar király nem fogja tartani és nem fogja szentesíteni, hiszen akkor ő nem lenne magyar király, pedig ő az. De többit erről szólni nem fogok, csak általánosságban jeleztem uraim, hogy én, ki nem sokára a politikai pályára fogok lépni, (eljen!) minden esetre azon párt

tagjai közé fog lépni, kik hazánknek állami függetlenségét régóta követelik. (Eljén!)

Ezen párt uraim, mint egy igen kis töredék kezdte kitartó harcát. Heten voltak mindössze egykor az országgyűlésben, most vannak azt hiszem százán, vagy többen is. Uraim azt hiszem, hogy ez reményt adhat nekünk a jövőre nézve, kivált hogyha megmutatjuk, hogy mi tudunk megfontolva haladni, tudunk békes eszkekkel bár, de erélyesen küzdeni, a mely megváltoztatni azon magyar jellemet, a mely fájdalom! sok szerencsétlenségre vezetett hazánkat; azon magyar jellem pedig a széthúzás és dolgozni nem akarás. Mert uraim, csak úgy lehetséges, hogy mi ezelt érjünk, ha ösztartunk azon pártnak, amely ki igyekszik vivni hazánknek függetlenségét és csak akkor, ha mindnyájan dolgozunk, nemcsak az önök képviselői dolgoznak, de dolgozik az egész nemzet. (Ugy van! Eljén! Eljén!)

Én uraim, mint a munka embere jövők haza, dolgozni fogok uraim erélyvel, amelyet megtanultam a művelt nyugaton. Dolgozni fogok a politikai téren és a közigazgatási téren, mindkét téren izykezni fogok szerényen bár, de jó példával járn elől, mivel csakis kitartó munkával érhetünk célt! Minden egyes ember, uraim, magában hordja hazája jövőjének csirját épp úgy, mint ahogy egykor a nagy francia hadseregben mondta, hogy minden közember a borjújában hordja a marhall botot. Mert minden egyes ember hozzájárul ahoz, hogy önállósága gyarapodjék, s a ki gyarapodott vagyoni helyzetében, nemcsak anyagilag, hanem politikailag is független öhaját lenni. Továbbá, uraim, sok magyar ember — még eddig minden magyar ember választó — de sok magyar ember hozzájárulhat ahoz, hogy hazáját függetlenné tegye, hiszen megvan arra a mód. Menjenek el szavazni, és válasszanak oly képviselőket, mint Thaly Kálmán. (Eljén! Eljén!)

De uraim, ezen téren sem akarok tovább menni, nem akarok a mai politikáról beszélni, hiszen Thaly Kálmán barátom beszélt arról; csak egyet mondot, hogy mindazon bajok, melyeket ő felsorolt, mind egy helyről erednek; azon helyről, hogy más állam határait a mi dolgainkba. Uraim! ha önöknek háztartásába a szomszéd asszony avatkozik be, mi történék akkor? Azt hiszem, hogy legelőbb feleségük és aztán önmaguk vernők ki a szomszéd asszonyt! (Ugy van!) Már pedig uraim, nálunk ugy van, hogy minden mozzanatba beavatkozik a közös ügy. Még egy falat kenyert sem bírnunk számba tenni, mert abba is bele avatkozik a közös ügy.

Elmondta Thaly Kálmán, hogy behozzák a más nemzet buzáját és mi kenyelenek vagyunk oly aron, mint a magunkét, megvenni. — Uram, nekünk czélul kell kitűzni, hogy a magunk hazában mi parancsoljunk; mi nem kívánunk a más hazában parancsolni, kiki veggezze a maga dolgát. Ebben én semmi elérhetetlen dolgot nem látok, mert hát végre is uraim ha mi oly szépen haladunk, mint a hogy eddig haladtunk, oly szépen gyarapodunk, a mint eddig gyarapodtunk, megtörténhetné az, hogy e közt a két furcsa házaspár közt, Magyarország és Ausztria közt mi lennénk az erősebbek, akkor az ösztrák nem szeretné, ha mi avatkoznánk az ő dolgaiba. Tehát maradjon kiki a maga hazában. De erről sem kívánok többet szólni. Attérek arra, a mi engem a mai nap igen nagyon érdekel, attérek kedves városunkra, a hol mint kis gyermek laktam és a honnan mint kis gyermek távoztam.

Emlékszem körülbelöl, hogy milyen volt akkor Debreczen, bárcsak a távol mult fátynal keresztül látom az akkori Debreczennek képét, de azóta, úgy látom, hogy Debreczen óriási haladt és ezt nagy örömmel látom.

Tudom, hogy minek köszönhető Debreczennek ezen haladása, köszönhető a debreczeni polgárok erényeinek, köszönhető annak, hogy a debreczeni polgárok közt a családi otthon szent, hogy a debreczeni polgár munkás ember, hogy jogait feltű büszke ember, hogy tatarékos. Ezekről ered Debreczen felvirágzása, hiszen a multakban is, — uraim, — önök jobban tudják mint én, — Debreczen sohasem a falak védtek meg, hanem a debreczeni polgárok mellé. Én nagy örömmel látom, hogy mennyire haladt Debreczen de azt is örömmel látom, hogy mily lelkesedéssel fogadják azt az embert, a ki azon nagy embernek nevet viseli, a ki önök mind siratták. Ezen lelkesüléssel azt bizonyították be nekem, uraim, hogy akkor, midőn én a hazáért küzdeni fo-

ERTYAK
A EMIL
széptanár
K-ORVOS.
delelőtt 8-9 ig.
delután 2-4 ig.
sapó-utca 364.
resnoksága.
mény.
et kebelében
száma jövő
szíttetni ha-
rukát mint
tók
en levő Főpa-
mon „Margit
ntkezzenek.
selt
éves legyen
asni tudjon
vizsgálat alapján al-
álltassék.
szerezés.
a, hogy minden állásra a
tők, kik képesítéseiket és
asa mellett folyó évi De-
zu tartott üléséből.
ezay Kálmán.
titkár.
KI!
áthe-
Női- és gyermek-felöltők.
Allett
iségü
clákat,
vábbá
pá-kat,
GYI
főtér.

Ki, hogy kőzénk hozott a vándor ut Adsz hóseinknek ime : koszorut.

Te a honvédek. Oh mily jelenet! Ennél dicsőbb csak egy, csak egy lehet: Segélj kivívni ezt a szent jogot. — Ezért ha jöttél, ugy Isten hozott!

Jánosy Zoltán.

Kossuth Ferencz körutja.

Kossuth Ferencz, Thaly Kálmánnal és több orsz. gyűl. képviselővel szombaton reggel indult el Budapestről Debreczen felé. Ezen útja is diadalutá vált, a nép, ha jöttéről tudomással bírt, előzönlötte a vasuti állomásokat, hogy legalább láthassa és éljenzessel üdvözölhesse Kossuth fiát, kit örömmel vall testvérének, még dalában is azt zengi:

Kossuth Ferencz, jó testvérünk! Egyért küzde veled érzünk; A magyar nép szíve tied, És követi elveidet. Éljen a haza!

(Egyik fővárosi lap Miskolcot nevezi meg a dal keletkező helyül, holott itt, Debreczenben rögtönzöttek és dal s legelőször, még a mult hét elején, a Debreczeni közölte.)

Török-Szentmiklóson nagy néptömeg várta a Kossuth Ferenczet hozó vonat. A rendet a tüzöltök kordonja tartotta fenn, hogy a fehér ruhás leányok sorfalat alkothassanak. A török-szent-miklósi polgárság nevében Vaday ev. ref. lelkész üdvözölte Kossuth Ferenczet, ki válaszában arra kérte Török-Szent-Miklós polgárságát, hogy ragaszkodjék Magyarországi állami függetlenségének eszméjéhez s ennek kivívhatása érdekében küldjön függetlenségi képviselőt a parlamentbe.

Kisujszálláson Madarász Imre orsz. gyűl. képviselő tartott lelkes, üdvözlő beszédet a közönség éljenzése közben. A közönség sorraiban itt is feltűnően sok nő volt. Zeneszó mellett indult tovább a vonat az állomá-tól.

Karacsonon igen nagy közönség élén Kiss István üdvözölte Kossuth Ferenczet, a ki válaszában arra buzdította a polgárságot, hogy tartson ki híven a függetlenségi elvek zászló-ja alatt.

P-Ladányban Hajduvármegye első vasuti állomá-sán, Kossuth hosszabb időt töltött. Elhagyta a pályaudvart és kiment a vasuti pályaudvar elé, a hol óriási közönség várta őt. Szönyeggel leborított székszekérrel felett Papp Elek orsz. gyűl. képviselő beszédere, békés munkálkodásra szólított fel a lakosságot.

A debreczeni fogadó bizottság több tagja Kiss Albert vezetés alatt, P-Ladányig elébe utazott Kossuth Ferencznek, kihez Kiss Albert intézett rövid üdvözlő beszédet, melyet már lapunk szombati számában közöltünk volt.

Igen lelkes fogadás várt Kossuth Ferenczre H-Szoboszlón is Mintegy 8000 főnyi közönség várakozott itt reá, Bocskay István zászlójával, e nagybeesű történeli ereklével. Hetey Ignac üdvözlő beszéde után Kossuth Ferencz megcsókolta a Bocskay-zászlót.

A debreczeni fogadásnak gyönyörű öszi idő kedvezett. Ragyogó verőfényben tündökölt a hazakra kitűzött nemzeti színű zászlók, az egész város ünnepi dísz öltött. Nemcsak a fútozta, hanem a mellek-utczákon fekvő házak is fel voltak lobogozva.

Délután 2 órakor megkezdődött az egy-letek és testületek falvonulása a vasuti pályaházhoz.

A vasuti állomásnál a rendet a tüzöltök egylet, a kis-várud-utczán végig pedig a tanuló ifjuság tartotta fóna. A vasuti állomás nyugati végénél, hol a helyi vasut bejárója van, elég tagas ter állott a jelvényekkel és belépti jegyekkel ellátott közönség rendelkezésére. Zsufolással megtelt ez a tér s midőn d.u. 3 óra 1/2 órákor a vonat megérkezett s Kossuth Ferencz dalias alakja láthatóvá lón, olyan éljenzés hangzott föl, minőre csak a lelkesedés legmagasabb foka ragadhatja az embert. A vasuti állomásnál fólhangzott örömiadal hullamszerűen terjedt utczáról utczára, a sorfalat álló közönség szintén lelkesen éljenzett, mielőtt még Kossuth Ferenczet láthatá volna.

A nők virágot hímíttek Kossuth Ferencz útjára s Kovács József ügyvéd, a fogadó bizottság elnöke üdvözölte őt először Debreczen földjén. Üdvözlő beszédet, valamint a Dóczy Emil joghallgató beszédét, ki az ifjuság érzelmeit tolmácsolta Kossuth Ferencz előtt, már szombaton közöltük. A debreczeni nők virágokrétaját (ismételve kifejezzük ösz nte szütleitünket a debreczeni nők iránt) Takács Ferencznek urholgy nyújtotta at, rövid beszéd kíséretében.

Kossuth Ferencz az állomásnál elhangzott üdvözlő beszédekre így válaszolt: Midőn átlétem ezen város határát, meg-hatva állok meg, mivel azon nagy idők emléke tolu keblemben, mikről első szónokuk is em-lítést tett. E nagy idők emléke, mint igen nagy tanúság kell, hogy éljen a magyar nép kebleben, kell, hogy megmutassa, hogy a ma-gyar nép meg tudja, meg meri védeni alkot-mányát. Jogait, ha megsértik, ha fegyverrel tá-madják. Ez önévédelem kimagasló pontját er-

te Debreczenben. De bár ez kimagasló pont, oly lépésre vitte a nemzetet, melyet a kibé-külés eltörölt, meg kell jegyeznünk, hogy ha e lépés nagyon elhatározott volt is, ez igen nagy elhatározást csakis a megtámadtatás nagysága szülte.

Most, uraim, az idők megváltoztak. Akkor törvényeinket támadták meg és most létező törvényeinket, királyi eskü által szentesített törvényeinket igyekszünk megvédeni. Erős meggyőződés, hogy több oly törvényt, mely most létezik hazánkban, meg kell változtatni, mielőtt hazánk elérheti ama magaslatot, mely mindnyájunk szívében kell, hogy mint eszménykép éljen. En azon fogok dolgozni, hogy e változások létrejöhessenek törvényes, békés, uton, a nemzet többsége és a királynak köz-akarásával, meg lévén győződve, hogy a nemzet kell, hogy tudja, hogy igazán nagy boldog csak akkor lehet, ha önálló, ha független. Reményem azt is, hogy a koronát meg fogjuk győzhetni békés munkásságunkkal, hogy a füg-getlen Magyarország a koronának is legerősebb alapját képezi.

Uraim, nagyon köszönöm a szép fogada-tást és most megindulok, hogy megtekintsem szép városunkat.

Kossuth Ferencz a folyton zugó éljenzés-től alig tudta beszédét elmondani. Minden mon-dat után föl-fólharsant az éljen, perczekre megszakítva a beszéd fonalat. Ő ezért nem ne-heztelt, mert tudta azt, hogy az igazi lelkesé-dés elnémíthatlan szava zavarta meg beszédét. Édesanyjától örökölt szemeinek pillantása el-árulta, hogy éppen nem a nehezeltés, hanem a viszonzót szeretet érzelmei uradják lelkét.

Lassar kibontakozva a vasuti állomás előtti tért megtöltött népsokaság közül, megin-dult a menet a városba. Kossuth Ferencz és s Thaly Kálmán a város ötos fogatán foglal-tak helyet. Az egyletek, többnyire zászlók alatt, képezték az imponáló menet zömét, s körül-belől 100 fogat (köztük igen szép uri fogatok) zárta be a menetet, mely oly hosszú volt, hogy a menet eleje már a nagy templom körül járt, midőn a vége a kis-várud-utca torkolatánál kibontakozott.

A gyalog-járók sorfalat álló nép folyto-nosan éljenzte Kossuthot. Azon a hosszú utvo-nalon, mely a kisvárud-utca kezdetétől a pé-terfia-utca közepéig elterjedt, minden ablak nyitva volt, minden ablakból kendő-lobogtatás-sal, sok helyről virág-szórással köszöntöttek Kossuth Ferenczet Debreczen hölgyei.

Sok érdekes apró jelenetet lehetne a be-vonulásról felsorolni, de se időnk, se terünk nem engedi azt. Fólvett jegyzeteinknek csak tized részét tudjuk ma értékesíteni s ma-gunk erezzük első sorban azt, hogy az ünnepeké-lefolyásáról fölvevett kép csak halvány vissz-hangja az eredetinek. De ez nem a mi hi-bánk; mi nem tehetünk arról, hogy a fogada-tás nagyszerűsége nem fér be egy lap szük keretébe.

Megirtuk, hogy Bekény Péter ur vendég szerető hazánál Kossuth csókkal illette a deb-reczeni honvédek tépett zászlaját; kezeink közi vannak Kossuth Ferencznek és Thaly Kálmán-nak e helyen mondott beszédei is, de most mellőznünk kell azokat, mert még sok, nagyon sok mondani valók van.

Szombaton este Kossuth Ferencz a Cso-konai-kör vendége volt. Megtisztele a kultu-rális egylet felolvasó estélyét, mely a Bika-szál-loda disztermében tartott, látogatásával. Ugy ő, mint a vele jött képviselők, a részökre fón-tartott páholyokban foglaltak helyet.

A felolvasó estély programjainak egyes pontjaira most nem terjeszkedhetünk ki, de azt meg kell említenünk, hogy Göresi Kálmán, elnöki megnyitó beszédének végén, ezen üdvözlő sorokat mondotta:

Szívesen üdvözölöm az igen tisztelt ta-gokat, a megjelent nagyszámú díszes közön-séget, vendégeinket. De első sorban üdvözölöm a Csokonai-kör nevében városunk társadalma-nak kiváló és ünnepelt vendégét: Kossuth Fe-renczet. (Eljenzés.) Ki ne üdvözölné őt tiszta magyar szívvel, meghatóttággal, midőn az el-veszített szeretet helyébe kárpótolva, gyermek-kora óta nem látott, alig ismert nemzetének szívében, keres magának új szeretetet, lelkét felemelő erőt. És meg is köszönöm körünk nevében azon szíveséget, hogy meghívásunknak engedve, gyűlésünket jelenlétével szerencsél-tette és megtisztelte. (Eljenzés.)

A felolvasó estélyt követő társas-vacsorán, melyen ott maradt csaknem kivétel nél-kül a megjelent nagy, díszes közönségnek minden tagja, V e r t s i Arnold, a Csokonai-kör elnöke, a magyar szépirodalom kiváló munkása, mondott pohárköszöntőt Kossuth Fe-renczre. A szép, eszmegazdag felköszöntőt, va-lamint K o s s u t h Ferenczre a debreczeni kulturális mozgalmakra vonatkozó válaszá-t, mely behizonyította, hogy teljesen ismeri Deb-reczennek kulturális jelentőségét is, valamint T h a l y Kálmánnak nagy hatású pohárkö-szöntőjét — hosszas éljenzések követték.

Vacsora után az ifjuság tánczra perdült s hajnal-fakadásig, mely a magyar nemzet új hajnalát jelentette, ropta a tánczot.

Mindig összesség és összesség kell vonni gazdag jegyzeteinket. A késő délutáni órák-nak, melyeket hiába próbáltunk kibővíteni az elmult éjszakával, csak rövid ideje áll most rendelkezésünkre. Pedig mennyi irni valók

lenne még, mennyi közölni valók lenne a debreczeni néppel, mely fölünk várja azt, — hogy legigazabb színbén tüntessük föl Debre-czen nagy napjait.

Leírhatók a debreczeni népgyűlést, hol egy Thaly Kálmán, egy Kossuth Ferencz szözlöttak hozzánk, tolmá-csolva szívünk érzelmeit; elmondhatók, hogy ilyen politikai akció — a páens-gyűlés óta — talán még alig volt Debreczenben, ily lel-kesedés csak a nagy Kossuth idejében feszít-hette a debreczeni polgárok szívet.

És mégis azon helyzetben vagyunk, hogy egész terjedelmében nem közölhetjük ma Thaly Kálmán beszámoló beszédét sem, mert ugy ne-künk, mint gyorsírónak nagy feladatot kel-lett rövid idő alatt megoldanunk s a mi hi-ány van mai tudósításunkban, azt holnap fog-juk pótolni.

A népgyűlés, valamint az esti társas va-csora programszerűleg folyt le; a honvéd temetőben tegnap d. u. lefolyt ünnepélynek le-írását, és az elhangzott beszédek közlését is kénytelenek vagyunk holnapra halasztani, s re-méljük, hogy olva-óink, kik jól tudják azt, hogy az összes rendezés munkája lapunk szer-kesztőségében folyt le, ez esetben elnézik la-punk mai számának egyes fogyatkozásait.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gőnczy egyesület Otthonában. Színházi előadások kezdete este 7 órakor. Decz. 2. Az önkéntes tűzoltó testület közgyű-lése, a tűzoltó laktanyán, d. u. 2 ó.

Ujdonságok.

Három távirat.

(Kossuth Lajos Tivadarhoz, Rutkayné Kossuth Lujához és Umberto olasz királyhoz.)

A függetlenségi párt által tegnap este a Kossuth Ferencz tiszteletére a Bika-szálloda disztermében rendezett társas-vacsorán Kom-losy Arhur mondott pohár-köszöntőt Kossuth Lajos Tivadarra. A társaság elhatározta, hogy erről táviratilag értesíti Kossuthnak másodszerűt fiát. A távirat szövege következő: — Kossuth Lajos Tivadar, Nápoly.

Debreczenben K o s s u t h Ferencz tisz-teletére rendezett banketten öntre felköszöntő mondatván, a hazából ez uton is szívesen üdvözli az ünnepő Debreczen.

Rutkayné Kossuth Lujza urholgyért, ki ezeltől pár évvel városunkat meglátogatta, P a p p Elek orsz. gyűl. képviselő emelt pohar-t. A társaság e pohárköszöntőt a következő táviratban tudatta Kossuth Lajos fenkől lelkü növéreivel:

(Reggel kézbesítendő.) — Rutkayné Kossuth Lujza urnőnek, Budapest, Muzeum-körút, Brazay-ház. K o s s u t h Ferencz tiszteletére rendezett banketten Nagyszögödért felköszöntő mondatván, fogadja ez uton is hódoló, hálás üdvözlőnköt.

Az olasz nemzetért, mely Kossuth La-josnak és családjának vendégszeretőt otthont adott, és Olaszország dicső királyáért, ki Kos-suth Lajos halálakor a gyászoló családnak oly meleg szavakkal fejezte ki részvétét, mely részvét egyuttal a magyar nemzetnek is szo-lott, C z i f f e r Nándor emelt poharát.

A társaság, Szunyogh Bertalan indítva-nyára, riadó éljenzés közt határozta el, hogy a testvér olasz nemzet királyát, kinek nevet tisz-telettel említi minden magyar ember, távirati-lag fogja üdvözölni.

A táviratot, az olasz király főhadsegéde-höz czimezve, olasz nyelvén maga K o s s u t h Ferencz fogalmazta meg. A távirat, melynek eredetijét kézirat-gyűjteményünk számára mi kértük el, így hangzik: — Generale Pontio Vaglia primo aju-tante Campo Roma.

Preghiamola porgere Re riverente saluto cittadinoza Debreczen in occasione grande banchetto festeggiante Francesco Kossuth nella maggiorre cita Ungereza La cittadinoza.

(Magyarul körülből a következő e tá-virat értelme: A leghmagyarabb városban, Deb-reczenben, a Kossuth Ferencz tiszteletére ren-dezett banketten összegyűlt nagy közönség hó-dolattal üdvözli a király ö felségét.)

*Képviselőik Debreczenben. Régen nem gyűlt össze egy napon annyi orsz. gyűl. képv. Debreczenben, mint most, Kossuth Ferencz deb-reczeni látogatása alkalmából. Thaly Kálmá-non, továbbá a helyben lakó Kiss Albert, Szinay Gyula és Tóth János képviselőkn kívül ugyanis itt időztek: Kovács József, Polonyi Géza, Papp Elek, Illyés Bálint, Lakatos Mik-jós, Kürthy Sandor, Beniczky Miksa, Kállay Ferencz, Madarász Imre s Szemere Huba orsz. gyűl. képviselők. Összesen tehát 14-en. Beniczky Miksa és Kállay Ferencz kivételével mindannyian jelen voltak a tegnap este tartott társas vacsorán is.

*Kossuth Ferencz látogatásai. Kossuth Ferencz még szombaton délután, meg-érkezés után rövid idővel, meglátogatta Kiss Áron püspököt, Wolfka prépost plébánost, gróf Degenfeld József főispánt, Puky Gyula kir.

táblai elnököt s Simonffy Imre polgármestert Ma d. e. ismét több látogatást tett, továbbá küldöttségeket fogadott, s a mennyire az idő engedte, megtekintette városunk egyes neve-zetességeit.

Kévéssel 10 óra után indult el Kossuth Ferencz szállásáról Thaly Kálmán, Illyés Bá-lint, Kovács József orsz. gy. képviselők és még többeknek társaságában kocsin, látogatásai megkezdése végett. Elsőben a nagy t e m p - l o m b a mentek.

Kossuth fia meghatva állott meg azon falak között, a melyeknek boltívei atyjának a szabadságharc történetében legemlékezetesebb szavai fölé borultak.

A látogatás második helye a főiskola volt.

A j ö v ő n e m z e d é k hatalmas éljen-zése riadt föl, amidőn Kossuth Ferencz a gard. tanintézeti fölöli kapun belépett az udvarra. A tanári kar nevében D ó c z y Imre igazgató üdvözölte Kossuth Ferenczet, a ki azután a tanárok kíséretében a collegium helyiségeit szemlélte meg. Megtekintette az oratoriumot, a hol az országgyűléseket tartottak 49-ben, továbbá a természetani és ásványtani muze-umokat, a főiskola gyűlés-termeit, a lakó szo-bák kivül neánytat stb. stb.

Mikor Kossuth Ferencz a diszteremből lejtött, a főlepcső ajánál Nadudvary Jenő 4. évea jh. üdvözölte lelkes beszéddel. A halha-tatlan eszme öröklőjének mondta szónok Kos-suth Ferenczet, aki így válaszolt:

Ifju barátaim! Hazánk jelene a miénk, jövője pedig az önöké, az ifjuságé. De a jövő csak úgy tartható fónn, ha a függetlenség esz-méje lobog az ifjuság szeme előtt. Tudom, hogy a tanárok ez intézetben ennek megfele-lőleg nevelnek. Isten álója meg önöket.

Az udvaron álló tanuló ifjuság szűnni nem akaró éljenzései között üt azután Kos-suth Ferencz a kocsiira és a kereskedel mi akadémia-ba hajtatott. A ta-nári gyűlésteremben dr. Bayer Ferenc igaz-gató üdvözölte őt, mint a munka embert. Kossuth Ferencz így válaszolt:

Nagy örömmel jöttem e helyre, mint a munka helyére. Azért jöttem magam is vissza hazamba, hogy dolgozzam, előmozdítssam az anyagi jólétet, — mert csak azon ország le-het politikailag független, amelynek polgárai nyagilag is függetlenek. (Eljenzés.)

Megtekintette azután a tantermetek, fizi-kai, aruimeai szertrákat, a tanári és ifjusági könyvtart, stb. stb.

A kereskedelmi akadémiából a felsőbb leánynevelő intézet helyiségébe kocsizott is-mét Kossuth-utczai templomba mentek. K o s s u t h Ferencz a déli órákban még egyes családoknál tett látogatást, s ma este elutazik Ermihályfalvára.

* Figyelmeztetés. Lapunk 224-ik számban megjelent „Aláirasi felhívás” című hirdetését, mely az „Ermihályfalvai takaréki-és hitelszövetkezet”-nek „Kereskedelmi és iparbank részénytársasá-g”-ga alakulására vonatkozik s a hely-beli aláírásra jogosított czégekét is fel-sorolja, ajánljuk ismételtten olvasóink figyel-mébe.

VASUTI MENETREND.

1894. október hó 1-16-1.

Debreczenből indul.

Table with train routes and departure times. Columns include destination (e.g., Budapest-Nagy-Várud felé, Csak Nagyvárud felé), departure time (e.g., reggel 8.6.40 p., déli 12.6.36 p.), and arrival time (e.g., este 10.6.31 p.).

Debreczenbe érkezik.

Table with train routes and arrival times. Columns include origin (e.g., Budapest felől, Bpest-N. Várud felől), arrival time (e.g., délután 12.6.16 p., este 10.6.16 p.), and departure time (e.g., reggel 8.6.48 p., déli 12.6.21 p.).

Budapestről-Debreczenbe indul. Személy-vonat reggel 8 óra 25 pkor. Főszerkesztő: Szinay Gyula. Felelős-szerkesztő és lapkiadó: Kósa Barna. Főmunkatárs: Dr. Bakonyi Samu. (Szerkesztőség és kiadóhivatali főtér 1823.)

